Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 134. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 13, 1980 No. 134. VOL. LXXXVII.

ЧЛЕНИ ШКІЛЬНОЇ РАДИ ІНФОРМУЮТЬ ПРО СВОЇ ПЛЯНИ ТА ПРАЦЮ

Під час відвідин у Головній Канцелярії УНСоюзу. Сидять (зліва): д-р Євген Федоренко, мгр Уляна Дячук, д-р Роман Дражньовський, д-р Іван Флис, Стефанія Квасовська; стоять (зліва): Василь Оріховський, Павлина Данчук-Андрієнко, Атанас Кобрин, д-р Леся Ткач, Володимир Сохан.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (Л. К.) — У четвер, 5-го червня ц. р., до Головної Канцелярії УНСоюзу та в-ва „Свобода" зайшли члени Шкільної Ради — д-р Роман Дражньовський, голова, д-р Євген Федоренко, заступник голови та голова Підручникової комісії, Павлина Андрієнко Данчук, протоколярний секретар, Атанас Кобрин, скарбник, д-р Леся Ткач, голова Програмової комісії та Стефанія Квасовська, архівар, поінформувавши про запляновані Загальні Збори Шкільної Ради при УККА та Централі Опікунів Шкіл Українознавства в ЗСА, що відбудуться у суботу і неділю, 21-го та 22-го червня ц. р. у Клівленді, та розповівши про їхню працю в мережі українського шкільництва і про стан шкіл українознавства у ЗСА.

Під час розмови з членами Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу — головним предсідником д-ром Іваном Флисом, головним секретарем Володимиром Сохановим, головним касиром, Уляною Дячук та головним організатором Василем Оріховським і редакторами, д-р Роман Дражньовський, нав'язавши до зборів у Клівленді сказав, що оце вже третій раз відбуваються цього роду збори, попередньо вони проходили в Рочестері і Клівленді. Їх задумано переводити у різних містах з метою кращої можливости співпраці з учасниками з різних околиць, а також для піднесення престижу шкіл в поодиноких містах. Під час зборів запляновано перевести вибір нової Управи та затвердження зміненого статуту. Також відбуватиметься лекційно-методичний семінар, над випрацюванням якого натрудилися П. Андрієнко-Данчук та Л. Ткач. Опісля буде спільна сесія, під час якої подаватимуть короткі звідомлення із попередніх сесій та прийдуть остаточні підсумки. На цій спільній сесії, — інформував д-р Дражньовський, — і директори шкіл і вчителі матимуть можливість накреслити пляни для нової Управи, яка цього року закінчує свою трирічну каденцію.

Перейшовши до теми українського шкільництва, д-р Дражньовський зупинився над програмами, які Шкільна Рада хоче усучаснити, стараючись їх пристосувати до програм американських шкіл, праця над якими основується не тільки на усучасненні самих предметів, але в поданні кращої інформації про сучасне життя української спільноти на поселеннях, про установи, українські вищі школи, культурне життя тощо.

А щоб українське шкільництво справніше розвивалося, — сказав д-р Дражньовський, — потрібно співпраці всіх родів шкільництва — католицьких і православних суботніх шкіл. Існує тут також проблема учителів, вони малоплатні, перевантажені працею, а з цим не багато людей можна притягнути до цієї професії. Існує рівнож слабий доплив до шкіл українознавства. Тому, — на думку д-ра Дражньовського, — для дальшого розвитку українського шкільництва є конечна суцільна допомога української громади, яка рішуче повинна більше цікавитися цими справами. Рівночасно він вказав на те, що весь тягар праці спочиває сьогодні на плечах проф. Є. Федоренка та П. Данчук-Андрієнко.

Відтак проф. Є. Федоренко подав інформації про видання Шкільної Ради. Для найменших дітей видано підручник „Перші кроки" М. Дейко, а для учнів старших кляс „Хрестоматію" Є. Федоренка і П. Маляра. У щоденнику „Свобода" друкується сторінка „Мова про мову", а з в-ва Шкільної Ради виходить журнал „Рідна Школа", зацікавлення яким зростає в Европі. В Австралії вийшов словник українсько-англійський і англійсько-український, що його в основному видала Шкільна Рада. На майбутнє заплянововано такі видання: методичні вправи для учителів, авторства д-р Лесі Ткач, „Буквар", „Слово о полку Ігоревім", переспіване на живу українську мову, Історію княжої доби, розраховану на 5 клясу. А також до Шкільної Ради зголошують ся із своїми манускриптами автори, праці яких вимагають фахової перевірки.

— „Сьогодні, — сказав проф. Федоренко, — Шкільна Рада охоплює 33 школи, в яких навчається 700 учнів". Він також згадав про заплановану зустріч шістьох шкіл українознавства з нагоди іспиту зрілости, яка відбулася у суботу, 7-го червня.

Нав'язуючи до праці у видавництві Шкільної Ради, проф. Федоренко сказав, що на жаль, є брак людей доброї волі, в яких було б бажання присвятитися справам видавництва. Однак, якщо взагалі українська спільнота не зверне уваги на рідне шкільництво, невдовзі вона не матиме основи для свого існування, не матимуть й майбутности всі установи і організації.

Відтак проф. Федоренко висловив від Шкільної Ради особливу подяку УНСоюзові, а за ним й інші члени Управи Шкільної Ради, за

(Закінчення на стор. 3)

Рецесія досягнула найбільші американські концерни

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Останні рахункові звіти найбільших американських компаній — Сірс Робак, Дж. С. Пенні і Монтгомері Ворд виказали такий спад у їхніх оборотах і прибутках, як ніколи в їхній історії. Це вказує на таке поглиблення рецесії, якого не сподівались навіть песимістично наставлені економісти.

В звітах на 30-го квітня Монтгомері Ворд, частина фінансово-господарського агрегату Мобіл Корпорейшен, зазнав втрат в сумі 46 мільйонів дол., спад прибутку компанії Сірс є 60 відсотків у порівнянні з таким самим періодом минулого року, а Дж. С. Пенні 58,9 відсотка. Дисконтові й менші крамниці зазнали менших втрат. Майже не зазнали втрат і спаду, так як і в попередніх рецесіях крамниці для найбагатшої клієнтелі і люксусові ресторани. Факт цей особливо прикрий, бо він, згідно з твердженнями різних експертів, доказує, що рецесія вдарила по убогій і середньо-заможній частині населення, а не заторкнула найбагатшої. Одночасно другі цифри вказують на зростаюче пересування зі середущої економічної верстви до нижчої, що може у випадку масовости викликати нездорові соціяльні наслідки.

Дж. Ватсон заступатиме Г. Джордана

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер призначив Джека Ватсона, який донедавна займався проблемою кубинських втікачів і полагоджував інші внутрішні справи Уряду, на виконуючого обов'язки шефа персоналу Білого Дому на місце дотеперішнього Гамілтона Джордана, який, як відомо, займатиметься відтепер підготовою передвиборчої стратегії для перевибору Картера на Президента ЗСА.

Політичні спостерігачі у Вашінгтоні думають, що Джордан, у випадку виграшу Картера восени цього року, займе якесь помітне становище в Уряді, або стане найближчим дорадником Президента у справах внутрішньої політики.

ПОМЕР ПРЕМ'ЄР ЯПОНСЬКОГО УРЯДУ МАСАЙОША ОГІРА

Прем'єр Японії Масайоші Огіра під час зустрічі з президентом Джіммі Картером у Вашінгтоні.

Токіо, Японія. — У четвер, 12-го червня ц. р., тут помер на атаку серця прем'єр-міністер японського уряду і голова Ліберально-демократичної партії Масайоша Огіра, залишаючи Японію 10 днів перед парляментарними виборами без фактичного керівництва, а свою власну партію без належних перспектив здобути перемогу у виборах. Покищо шеф секретаріяту Масайоша Іто перебрав на базі тимчасовости керівництво кабінетом, згідно з японським парляментарним правом.

Огіра, як відомо, також був тільки виконуючим обов'язки прем'єра від часу коли парлямент висловив йому недовір'я, а він із своєї сторони, розписав передчасно вибори, які відбудуться в Японії 22-го червня. Послаблення кабінету наступило тоді, коли коаліційні дрібні партії, які раніше тісно співпрацювали з Огірою, відмовились підтримувати Огіру.

Массійоша Огіра, який в Японії користувався великою популярністю, а за прем'єрства Такуе Танаки був міністром закордонних справ, недавно відвідував Вашінгтон і перевів тут довші розмови з президентом Джіммі Картером та іншими членами американського Уряду, а також зустрічався з лідерами Сенату і Конгресу. Темою розмов, як відомо, були справи економіки, а в першу чергу імпорт японських авт до ЗСА та побудови тут великої японської фабрики, яка, як припускають фахівці, затруднила б кілька тисяч американських робітників. Огіра вважався також великим знавцем економічних відносин те тільки в Японії, але також у цілому світі. Завдяки йому наладнались також зв'язки Японії з Китайською Народною Республікою і багатьма европейськими країнами.

Західні лідери продовжають свої конференції

Венеція, Італія. — Труднощі на політичному й економічному відтинках у світі змушують лідерів західніх держав на чолі з ЗСА відбувати часті конференції для з'ясування положення та знайдення спільного шляху в дальших заходах.

Нові розмови почалися у Венеції у четвер, 12-го червня. На господарському відтинку, крім питань загальних — інфляції й рецесії, стоять питання прийняття нових членів до Европейської Господарської Спільноти, тобто Еспанії й Португалії. Ще більшою проблемою, яка чекає своєї розв'язки, є продовжування розмов „південь-північ", метою яких є знайти шляхи й методи для приспішеної розв'язки наболілих проблем господарського розвитку „півдня", а в зв'язку з

(Закінчення на стор. 4)

ДЕЙВИД ШВОРЦ ВІДВІДАВ УКРАЇНЦІВ В ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — У серії своїх відвідин українських громад в ЗСА на запрошення Відділу УККА в Чікаґо в днях 5-8 червня ц. р. консул Дейвид Шворц відбув зустрічі з українцями цього міста, між якими дві найважливіші, а саме зустріч з представниками всіх українських організацій Чікаґо й околиці, а відтак у неділю, 8-го червня він узяв участь у „Бенкеті свободи й перемоги", що його влаштувало Всеукраїнське євангельсько-баптистське братство для вшанування пастора Ґеорґія Вінса в першу річницю його звільнення із совєтської тюрми. Перебуваючи декілька днів у своєї родини в Чікаґо перед виїздом на новий пост консуля в Швайцарії Д. Шворц радо скористав із запрошення українців, мешканців Чікаґо.

У своїй зустрічі з представниками української громадськости цього міста він докладніше зупинився на життю в Києві, на його мешканцях та на побутових умовах. Зустрічі з мешканцями Києва утруднені, а не раз навіть неможливі, з огляду на постійний нагляд поліційних органів і неприємності, які випливають для них з таких зустрічів. Тому мешканці Києва таких зустрічей уникають, а так само і він не шукав за ними, щоб не наражувати місцевих людей.

Зате він більше зустрічався з різними урядниками по міських установах і міністерствах. Нагоди до таких зустрічей було дуже багато у зв'язку з будуванням і влаштуванням приміщення для американського консуляту в Києві. Це будування як відомо стало „притчею во язицех". За кожною орудкою, в кожній дрібній справі треба мати дозвіл, „наряд", чи „ордер". Кожну деталь перебудови мусять дозволити, а опісля контролюють. Дрібніші бюрократи з правила не полагоджують ніякої справи, що вимагає будь-якого рішення, тільки відсилають до вищих чинників. А ті ще до вищих. І так усе майже йде до Москви. А звідти відповіді приходять поволі, добре треба начекатися.

За приблизно півтора року перебування у Києві не вдалося консулеві Шворцові влаштувати приміщення у цьому місті. В бюрократичних трибах все зупинялося, задержувалося, десь пропадало... Власне це дало йому змогу якнайкраще, бо при джерелі і в конкретній ситуації вивчити совєтську бюрократію і стиль її праці.

Бюрократія, зокрема на вищих щаблях, у міністерствах зовсім не скриває натиску російського елементу й очевидности російського шовінізму в Україні. Для прикладу він розповів про свою розмову у міністерстві фінансів УССР. Заступник міністра спочатку говорив з ним гарною українською мовою. Але по хвилині запропонував перейти на російську, бо й так всі документи й матеріяли приходять з Москви в російській мові, назви по-російськи, отже — перейшли на російське.

Після виступу зі залі були різні запити, на які консул відповідав вичерпно і з не абиякою дозою гумору.

У неділю прибув консул на велике свято, яке влаштували українські баптисти міста Чікаґо. Це була перша річниця прибуття на волю пастора Ґеорґія Вінса, яку урочисто відзначили українці міста Чікаґо, в першу чергу одновірці пастора. Консул Шворц, також баптист, виступив на бенкеті в честь пастора з коротким словом.

ЦІЄЇ СУБОТИ ЗАСІДАТИМЕ КРАЙОВА РАДА УККА

Ню Йорк, Н. Й. — Цієї суботи, 14-го червня ц. р., тут у власному будинку о год. 2-ій по полудні відбудеться передвакаційне засідання Крайової Ради Українського Конґресового Комітету Америки.

На порядку нарад передбачені такі справи: привітання полк. Юліяна Немчика,— референта для етнічних справ в Республіканському крайовому комітеті; затвердження особових змін зголошених організаціями-членами УККА звітування — праця у Вашінґтоні (проф. д-р Лев Добрянський); праця в Канцелярії УККА (мгр Іван Базарко); звідомлення Контрольної комісії (мгр Іван Винник); XIII Конґрес УККА — підготовка і вибір комісії (ред. Ігнат Білинський); приготування української спільноти для відзначення 50-ої річниці голодової облоги Москви в Україні (Іван Олексин); Мадридська конференція і участь в ній УККА (мгр І. Базарко, д-р Володимир Душник); запити і дискусія; різні справи.

Канцелярія УККА інформує, що засідання Крайової Ради розпочнеться точно в означеній годині.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ПОМЕРЛА БЛ. П. ВОЛОДИМИРА ЦЕНКО

Філядельфія, Па. — У середу, 11-го червня ц. р., тут померла на серце на 57-му році життя бл. п. Володимира Ценко, дружина д-ра Миколи Ценка, внучка о. Олекси Волянського, дочка д-ра Маріяна Ґардецького, адвоката в Кутах і Косові, активна суспільно-громадська діячка, довголітня секретарка СФУЖО, основниця і голова Марійської Дружини при церкві Царя Христа, яка офіційно називається Храмом Зарваницької Матері Божої, членкиня інших організацій і частий дописувач „Свободи".

Св.п. Володимира народилася в Криворівні, на Гуцульщині в родині д-ра Маркіяна Ґардецького і Цецилії з Волянських Ґардецької.

Часу похоронних відправ покищо не устійнено і про це буде подано в окремому повідомленні. Бл. п. Володимира Ценко залишила в жалобі мужа д-ра Миколу Ценка, сина д-ра Олексія з дружиною Мартою, брата Олексія Ґардецького з дружиною, сестру Ірену Кушмелин в Торонто, тету Лідію Бурачинську та ближчу й дальшу родину в Україні і ЗСА.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР, ВИСТУПАЮЧИ В Сієтлі на конференції посадників міст, боронив своєї економічної стратегії, не скриваючи при тому, що З'єднані Стейти Америки переживають під теперішню пору легку форму рецесії і інфляції. При тому Картер піддав гострій критиці економічні поради Роналда Реґена, кандидата на президента з Республіканської партії. Президент дуже турбується зростом безробіття, яке становить тепер 7,8 відсотка.

СЕНАТ ЗСА ГОЛОСАМИ 62 ПРОТИ 32 ПОСТАНОВИВ закінчити необмежені часом промови (філібастер) над справою примусової реєстрації молоді до військової служби і тим самим прочистив шлях до прийняття закону про обов'язкову реєстрацію, який може бути прийнятий на протязі 10-ох днів. Після голосування сенатор Марк О. Гетфілд, найбільший противник цієї пропозиції, заявив, що він, не зважаючи на ухвалу, вживатиме всіх дозволених способів, щоб відтягнути справу прийняття цього закону, або його відкласти взагалі.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ НА президента Роналд Реґен заявив у зв'язку з поголосками про його вік і здоров'я, що він у випадку перемоги піддаватиметься перевірці лікарів і у випадку серйозного фізичного недомагання зараз уступить із становища Президента ЗСА. Він висловив також думку, що нарід має право знати, у якому фізичному і духовому стані знаходиться їх президент.

БІЛЛ БРОК, ГОЛОВА КРАЙОВОГО республіканського комітету, не зважаючи на заходи Реґена задержати за всяку ціну єдність у Республіканській партії перед президентськими виборами, таки відійде із свого становища. Брок правдоподібно буде найменований на інше відповідальне становище, якщо Реґен погодиться з рекомендаціями своїх дорадників. Резиґнації Брока домагалися деякі республіканські стейтові лідери.

З МЕТОЮ ПОСИЛИТИ ПЕРЕДВИБОРЧУ кампанію в користь президента Картера, Гамілтон Джордан, головний стратег дотеперішньої кампанії, зрезиґнує вкоротці із свого становища шефа персоналу у Білому Домі і повністю присвятиться плянуванню головної кампанії, не зважаючи на те, що Картер покищо ще не здобув номінації на Конвенції.

У світі

ТЕГРАНСЬКЕ РАДІО ПОВІДОМИЛО, ЩО ісламський суд засудив нових 16 осіб на кару смерти й присуд виконано. „Засуджено й розстріляно тих 16 осіб за такі злочини: проституція, пачкування наркотиків, саботаж, вбивства, „допомога сіонізмові" та інші. Серед розстріляних є колишній керівник фабрики, яка продукувала напиток Пепсі-Кола. Дальшу продукцію Пепсі-Колі стримано, тому, що це „небезпечна західня вигадка."

НАЦІОНАЛЬНЕ ЗРУШЕННЯ СЕРЕД КУРДІВ поволі захоплює і турецьких курдів. Курди в Іраку і в Ірані вже від довгих років провадять політичну акцію й збройну боротьбу у пригожих для того умовах за свої вольності, за визнання за ними прав на автономію і на самобутній розвиток їхнього життя. Відставали від цього руху курди в Туреччині, яких там найбільше, бо біля 5,000,000. Терористичний режим турецького уряду силою душив в зародку всі спроби курдів організуватися й публічно з'ясовувати свої прагнення. Не зважаючи на це, тепер і серед них щораз сильніші самостійницькі течії. Появляються летючки, на публічних місцях численні написи „Воля Курдистанові", а навіть відбуваються під тим гаслом публічні зібрання.

У ВІДПОВІДЬ НА БОМБОВІ ЗАМАХИ ізраїльських екстремістів проти трьох арабських посадників міст, арабські екстремісти виконали цілий ряд збройних актів проти ізраїльтян. Головне вістря тих замахів було звернене проти Єрусалиму та індивідуально проти ізраїльських поліцистів. Одначе дотепер ті акції не принесли ні жертв у людях, ні значніших матеріяльних шкод. Ізраїльські чинники передбачують дальший зріст терористичних виступів арабів в Ізраїлі.

З ДИПЛОМАТИЧНИХ КІЛ КАБУЛУ, повідомляють, що окруження совєтськими військами цього столичного міста Афганістану й околиці та їхня інтенсивна збройна акція зв'язані не лише з присутністю численних партизанських з'єднань в тих районах, але також зі зростаючою опозицією до режиму, наставленого Москвою. Студентські демонстрації в Кабулі, які почалися два тижні тому, продовжаються, не зважуючи на вжиття сили і зброї совєтськими частинами та на численні жертви в людях по боці населення.

МОСКВА НАСТАВЛЯЄ ЕТІОПІЮ ПРОТИ ЄГИПТУ

Каїр, Єгипет. — Ріка Ніл є основним джерелом життя Єгипту від найдавніших часів. Завдяки Нілеві тут в сивій давнині, яких 5,000 років перед Христом почалося історичне життя. Москва тепер веде інтриги, щоб позбавити Єгипт життєдайних вод Нілу.

Без обильних вод Нілу не було б Єгипту. Знаючи це, Москва наштовхує сусідів Єгипту, через терени яких перепливає ріка Ніл, ставити перешкоди в його течії. А найбільш натискає СССР на Етіопію, тепер свого сателіта, звідки випливає Синій Ніл, щоб Етіопія якимсь чином спричинювала трудноші Єгиптові з його водами. З такими ж погрозами виступив диктатор Етіопії Мінґісту Гайле Маріям, якщо Єгипт користуватиметься водами Нілу для наводнювання Синайської пустині.

Шеф генерального штабу єгипетських збройних сил ген. Мохаммед Абу-Ґізаля виступив гостро проти таких плянів Мінґісту в інтерв'ю надрукованому в щоденнику „Аль-Аграм" в Каїрі. Водночас він виявив, що так само за намовою Москви Лівія, чи радше її диктатор Каддафі робитеме трудноші на західньому кордоні Єгипту. При допомозі величезних фінансових засобів і під керівництвом совєтських військових інженерів Каддафі будує укріплення на кордоні з Єгиптом, які мали б послужити випадовою базою проти Єгипту на випадок війни.

З огляду на загострення на кордонах Єгипту й очевидні агресивні наміри Москви і її сателітів президент Анвар Садат виступив з публічною осторогою під адресою воєнних підбехтувачів. На зустрічі зі старшинами Другої армії в Ізмаїлі през. Садат виголосив вагому політичну промову:

„Якщо Етіопія заблькує наше право користуватися водами Нілу, для нас не буде іншої альтернативи, як вжити сили... Перешкоджати праву нації до води — це є перешкоджати їй у її праві до життя і рішення почати війну в такій ситуації є бездискусійне в міжнародній спільноті".

Президент Садат поінформував, що початково водами Нілу зрошуватимуть 35,000 гектарів Синайської пустині, а з будовою дальших споруд постачання води пошириться.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Замах проти символу

Усьому культурному світові відомо і кожна американська дитина довідується в народній школі, що при в'їзді з Атлантику до ріки Гадсону стоїть могутня Статуя Свободи. Вона стоїть там від 1886 року, збудована за рисунком французького архітекта-скульптора Фредеріка Августа Бартольді, — збудована частинно у Франції, частинно в Америці, куди перевезено з Франції складові частини Статуї у 214-ох скринях. Статуя важить 225 тонн, від входу до неї до підстави самої статуї ведуть 163 ступні, а від тієї підстави до голови Статуї дальших 168 ступнів, отож не кожному туди легко видряпатися.

Проте Статуя Свободи є найпершим і найпопулярнішим об'єктом для американських і чужинецьких туристів. На п'єдесталі Статуї вирізані 15 рядків славетної поеми Емми Лазарус, де запрошується до Америки „всіх втомлених, бідних, змарганих". Статуя дарована Францією Америці на знак приязні тих двох країн, — вона була предметом різних резолюцій Конгресу й відвідували її різні Президенти при різних церемоніяльних нагодах. Президент Айзенгавер затвердив назву цілого терену, на якому стоїть Статуя, як „Острів Свободи", президент Ніксон відкрив там Музей іміграції з окремою бібліотекою і архівом, президент Джонсон проголосив Статую, як „Національний Монумент".

І ось в минулому тижні хтось підкинув зараз за входовими дверми годинникову бомбу, яка, на щастя, заподіяла тільки матеріяльну шкоду на кількадесят долярів. Але вперше за поверх 90 років тисячі туристів, які прибули туди, використавши гарну погоду, дізналися, що Статуя Свободи, символ волі, стала предметом бомбового атентату. Могла це зробити тільки людина несповна розуму, або злобний провокатор, для якого злочин є насущним хлібом. Бо підкидати бомбу під символ волі — це дійсно злочин вандала, для натаврування якого немає відповідних слів. Натаврувати символ волі — це значить прославляти рабство, — це значить виявляти свою ненависть до волі, до якої лине кожна жива істота, кожне живе створіння, людина чи звірина. Тому правильно висловився один американський коментатор, що у пошукуванні за злочинцем найбільшу пораду і прислугу повинен дати поліції видатний психіятр.

Спільний ринок у Південній Америці

Конкуренція двох найбільших південно-американських країн, Аргентини й Бразилії, має за собою довге й багате минуле. Принесла вона багато шкоди обидвом країнам і могла б тривати ще довго, коли б не те, що на чолі обидвох держав стоять тепер подібні режими, які добро держави і нації поставили вище всіх інших справ і інтересів. До того прилучилося господарське положення обидвох країн, яке далеко не задоволяє потреб населення і господарське положення світу, яке носить у собі небезпечні можливості. Обидві країни це дошкульно відчувають і роблять усі можливі заходи у тому напрямі, щоб не лише уникнути неприємних можливостей, але й вийти з невигідного положення взагалі.

Останньо в Буенос Айресі відбулася зустріч двох президентів: генерала Жоао Баптіста Фігейредо, президента Бразилії і генерала Хорге Рафаеля Віделя, президента Арґентини. Хоча Бразилія й Арґентина близькі сусіди й мають чималий спільний кордон, але останні відвідини бразилійського президента в Буенос Айресі були сорок років тому. В обидвох країнах тепер при владі військові режими, які зайшли на зміну розхитаним партійницьким системам, безрадним в обличчі господарських труднощів і соціяльних розрахунків, включно з розбуялою терористичною діяльністю т. зв. міських партизанів.

Що говорили й до чого договорилися в політичній ділянці обидва президенти в комунікаті не подано. Обидвом військовим режимам — в Бразилії більше, в Аргентині менше — удалося опанувати хаос. Правда, дорогою ціною, але загрози для екзистенції обидвох країн були такі великі, що й ту ціну заплатити вони рішилися.

Зате про господарські питання опубліковано багато. А найважливіше: обидва президенти договорилися до створення спільного ринку Арґентина-Бразилія. Ідея спільного ринку в Південній Америці не нова. Про неї було багато дискусій, а навіть 1960-го року була міждержавна умова створити спільний ринок південно-американських країн. Одначе таке широке завдання виявилося нереальним. Завеликі простори, завеликі господарські різниці й культурні розходження між поодинокими країнами, а замало досвіду, щоб можна було зразу розв'язати ту величезну проблему.

Інша справа з господарською спільнотою між двома найбільшими країнами Південної Америки. Це діло значно легше й воно може стати початком багато ширшого господарського з'єднання, як це діялося в Европі.

Обидві країни займають величезну територію: Арґентина 2,776,654 квадратні кілометри, а Бразилія 8,511,965 кв. км., що разом дає понад 11 мільйонів кв. кілометрів, з населенням понад 145 мільйонів — Бразилія 118,660,000 і Арґентина 26,725,000 — та із спільною валовою продукцією коло 200 більйонів долярів. Бразилія 150 більйонів і Арґентина 48 більйонів (1957-ий рік). Це, очевидно, далеко від того, що репрезентує собою Европейський Спільний Ринок, двох членів якого тільки Німеччина і Франція мали 1977-го року майже 900 більйонів долярів загальної валової продукції, але коли взяти простори й природні багатства, то Арґентина і Бразилія мають на майбутнє майже необмежені можливості господарського розвитку.

Зокрема коли йдеться про аґрарну продукцію, то можливості тих двох країн колосальні. Бразилія за декілька років при допомозі японського капіталу стала одним із головних продуцентів і експортерів сої на світові ринки і сьогодні є головним конкурентом цього ж американського продукту, а Арґентина за ще коротший час відповідної уваги знов появилася на світовому ринку пшениці, як один з більших доставців. Обидві країни не мають, чи вірніше ще не відкрили нафтової ропи в більшій кількості на своїх теренах, але зате їм не бракує всіляких мінералів. І тому не диво, що із спільним ринком тих обидвох країн вже сьогодні рахуються, як з недалеким вагомим чинником світової господарки.

Т. Т.

СТРАТЕГІЧНЕ ПЕРЕСУНЕННЯ

Міністри оборони країн НАТО роз'їхалися після своїх нарад у головній кватирі НАТО, в Касто, Бельгія. Американський генерал, теперішній командир збройних сил НАТО, Бернард В. Роджерс, після тих розмов заявив: „На всіх обширах (землі) є виклики".

Потреби, що їх негайно треба полагоджувати існують у численних частинах світу, а на деяких відтинках вони небезпечні. В деяких країнах, наприклад, у Туреччині, вони вимагають особливої уваги, бо там сьогодні загострене, розхитане внутрішнє положення, непевний спільний кордон із СССР вимагають уваги. Ще гірше справа мається у районі Перської затоки, а також в азійському передпіллі, в районі Афганістану-Пакістану — взагалі в басейні Індійського океану, де совєтські армії почали наступ. Покищо в Афганістані, але чи їхні дії зупиняться тільки на Афганістані, чи це перший етап закроєного пляну, все одно наслідки цього очевидні. Здобувши домінуючі впливи в В'єтнамі, а разом із тим право вживання наймодерніших розбудованих американцями в часі в'єтнамської війни баз, а між ними однієї з найбільших і найкращих морських баз у світі, Кам Раг, Москва створила собі військовий оперативний пункт в безмежних просторах Пацифіку, не згадуючи вже очевидної можливости, як дальшого оточування Китаю, а з тим і дальшого великого кроку до тотальної гегемонії на азійському континенті.

Зосередження сил

Стратегія ЗСА після Другої світової війни спиралася на повносиловому американському захисті Західньої Европи, як терену головного совєтського натиску. Американські дивізії й бригади першого оперативного мету стояли на кордонах Західньої Німеччини і її східніх сусідів і в поблизьких районах. Очевидно, що ніхто не міг би до деталів передбачити напрямків і зосередження головного совєтського наступу в випадку збройного конфлікту, але загально припускали, що середущий обшир Західньої Німеччини буде одним з головних театрів розгорнення совєтських ударних сил і брамою для них до Західньої Европи, Каналу Ля Манш, Піренеїв. Британські геберали й експерти, на чолі з Джоном Геккетом, у своїй книжці „Третя світова війна — серпень 1985" власне ту територію Німеччини обрали для наступу совєтських ґвардійських дивізій і тут за їхніми плянуваннями мала б відбутися головна й вирішна битва третьої світової війни між СССР і західніми союзниками. Американській зброї у цій війні і цій битві припала б головна і центральна роля.

Але це була ситуація, коли англійські автори при консультації з іншими, писали цю книжку. Сьогодні ситуація основно змінилася. Пункт важкости совєтських плянів і зосередження їхніх сил пересувається в інших напрямках. То не значить, що для Західньої Европи минула небезпека. Ні! В ніякому разі ні. Небезпека на тому відтинку триває й надалі. Але на інших світових периметрах поза Европою постали великі небезпеки, появилися „виклики", про які сказав американський генерал Роджерс. Ці небезпеки такі актуальні, що вимагають негайної відповіді.

На згаданих нарадах міністрів оборони й генералітету країн НАТО в Касто обговорювали цю проблему, та згідно з публічними інформаціями прийшли до очевидних висновків. А тепер ми вже бачимо підготову до переведення в життя тих висновків. Йдеться про вагоме стратегічне пересунення збройних сил союзників. Головне ударне ядро збройних сил ЗСА відтепер мусить бути пересунене у простори на схід від Суезького каналу, у полосу Перської затоки. Індійського океану й далі на схід. А оборону Европи мусять в основному перебрати на себе власні сили европейських держав. ЗСА будуть їм тільки в допомозі.

Стратегічні зміни Америки

Цілковита зміна в дотеперішній стратегічній ситуації. На заході Европи залищається традиційна лінія оборони-наступу схід-захід, на сході постає зовсім нова, не тільки теоретична лінія південь-схід. Американські сили мусять перебрати на себе відповідальність за ту нову лінію. Інших бо сил до диспозиції немає.

Під захистом ЗСА

Що на це скажуть европейські держави, які дотепер під захистом американської збройної сили будували свої індустрії, розбудовували торговлю, поростали в господарську й технічну силу і з позиції тієї небезпеки не раз повчали Америку, як провадити і як не провадити світову політику. Згідно з доступними даними европейські держави зрозуміли очевидну дійсність, погодилися з потребою перебрати на себе тягар оборони своїх кордонів і своїх систем, великого минулого своїх народів і своїх культур і їхнього майбутного існування. Дивною іронією історії буде, що Москва, яка десятки років намагалася переконати Европу, що їй непотрібно американського збройного захисту, тепер станула в обличчі пересунення аме-

(Закінгення на стор. 3)

Д-р Ростислав Сочинський

НАПЕРЕДОДНІ З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

За кільканадцять днів від часу, коли пишемо ці рядки, себто 27-29-го червня ц. р. відбудеться у Детройті вже дванадцятий з черги Науковий З'їзд Українських Лікарів Америки і Канади, який відзначатиме 30-ліття існування Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

Лікарські Наукові З'їзди — це прояв життєздатности не тільки єдиної у всім світі української медичної професійної організації, але також українського лікарського загалу. Це одночасно приклад живучости думки, доказ, що медицина й споріднені з нею науки це для наших колеґ не звичайне ремесло, яке є засобом заробітку, але благородне звання і покликання. Лікувальне мистецтво — це не мертве, вивчене знання, а наука, що основується на безперервному контакті з живою людиною та її оточенням, на безустанному намаганні збагнути всі тайни життя та корисні й шкідливі впливи середовища, на стримління зробити людину переможцем над усілякими деструктивними силами.

Кожен науковий з'їзд українських лікарів — це не гучна політична демонстрація, але вимовний вияв наших внутрішніх сил, доказ, що ми не відстаємо ні в чому, а то й перевищуємо інші національні групи на цьому континенті. Чи тут роджені, як діти бідних давніх еміґрантів, чи новоприбулі, політичними обставинами змушені покинути батьківщину, тиняючись по різних країнах, — ми опинились тут на чужому терені, без знання мови, життьових правил і звичаїв цих гостинних але й доволі суворих країн. У відносно короткому часі ми зуміли знайти і закріпити ґрунт під ногами, створити собі міцні позиції, видати з себе пильних практикуючих професіоналістів, здібних спеціялістів, науковців, професорів, а то й учених.

Інформування

Надто мало є виконати наш обов'язок у відношенні до наших пацієнтів, нашої професійної організації та українського суспільства; треба також про це інформувати нашу громаду. Члени нашого Товариства дають великий вклад своєї, не тільки лікарської, але й позапрофесійної праці в скарбницю нашого суспільного життя. Про це свідчать зібрані факти й цифри, про які малохто знає. Власне з нагоди Наукового З'їзду, де наші колеґи зустрічаються з громадянством, можна зробити підсумки цієї діяльности, щоб інформувати загал і подати факти для реєстру в історії українського поселення у Північній Америці.

Кожен з'їзд має загальноукраїнське суспільне значення, бо затіснює і скріплює взаємовідносини Українського Лікарського Товариства Північної Америки не тільки з іншими українськими організаціями, але й широким загалом. Маркантним прикладом цього були всі дев'ятнадцять дотеперішніх з'їздів, де ми гостили сотні представників українського громадянства.

Багато з'їздів включило у свою програму окремі сесії популярно-медичних рефератів, включно з курсами серцево-легеневого оживлення, які дали змогу нашій громаді одержати інформації про найновіші осяги медицини в доступній, зрозумілій для загалу, одначе при тому авторитетній мові, з вияснення деяких проблем взаємовідносин між лікарем, пацієнтом і суспільством. Перед українськими лікарями дальше стелиться дуже вдячне, необмежене поле діяльности: поліпшення здоров'я нашої громади через поширення засад запобігання недугам і раціонального відживлення, поборювання лікувального шарлатанства, сектарної магії і зокрема — затіснення згаданих уже взаємовідносин.

Доповіді на наших Наукових З'їздах, не раз на вузькоспеціялізовані теми, виголошувано, за малими винятками, бездоганною українською науковою мовою, і їх автори завжди ідентифікували себе, як українці, на американському континенті, тисячі миль від України. Цей факт мав завжди колосальну світово-політичну вагу для загальної української справи, саме в останньому десятилітті, коли в Україні брутальним насильством переводиться систематичну русифікацію української культури, а в тому й медичної науки.

Цьогорічний Науковий З'їзд відбудеться у Детройті, осідку Відділу УЛТПА Мічіґен, нашого чисельно найменшого, хоча найстаршого (1951 р.) відділу, який вдруге виявив відвагу й готовість взяти на себе відповідальність і тягар бути господарем цього великого збору. Цей З'їзд організується спільними зусиллями Головної Управи УЛТПА, що її очолює д-р Мирослав Харкевич, Мічіґенського Відділу на чолі з д-ром М. Юзичем і спеціяльною з'їздовою Комісією, очолюваною д-ром Павлом Джулем, головним редактором „Лікарського Вісника", єдиного у світі українського медичного періодика.

(Закінгення на стор. 4)

Леся Лисак-Тивонюк

БАТЬКО

Колись дорослі питали дитинча: „А кого ти більше любиш: — татка чи маму?" Дитина без надуми відповідала: „І татка, і маму". На перший погляд — відповідь нелогічна.

Насправді питання дорослих було дуже непедагогічне, щоб не сказати, немудре. Бо хіба ж можна суґерувати, що дитина повинна любити одне з родителів менше, а друге більше?

Від початку існування людства до матерів існує заслужений, особливий пієтизм. Зате батько у деяких випадках — підкреслюю — деяких, бож нічого не можна узагальнювати, залишався інколи в тіні. Правда, у деяких випадках колись матері погрожували нечемним дітям: „Підожди, прийде тато, я йому скажу, що ти був нечемний!" Це мало б означати, що в деяких випадках батько мав бути ніби суддею, у всякому випадку суворішим за матір. Та це ж не є правилом без вийнятку.

Скільки ж було, а тепер, є, мабуть, ще більше, лагідних, поблажливих батьків, які за менші чи навіть більші провини, не карають. Скільки було, і є, лагідних, терпеливих, толерантних батьків! Добряг, життя яких складається виключно з праці, заробітньої праці, щоб дітям нічого не бракувало. Щоб діти мали все, включно з люксусами, бо за словами батька „я мав нелегку молодість, хай моїм дітям живеться краще.

Хай мають все те, про що я навіть не міг мріяти". Починаючи від дитячих роверів, кінчаючи дорогими автами, окремими телевізорами в кімнатах синів чи дочок. Не згадую уже про колосальні кошти освіти, яку за всяку ціну батько хоче дати своїм дітям. Він двоїться, троїться, щоб заробити на все гроші. Всякі „овертайми", всякі додаткові роботи, щоб тільки дати із себе найбільше. Щоб почути „he is a good provider". Хай попробував би ним не бути! Мучило б його і власне сумління, і делікатні пригадки „сусід так добре заробляє"... Ні, він мусить дорівняти сусідові, може й бути кращим за нього. Це його чоловіча, батьківська амбіція. А може — обов'язок, з якого хоче найкраще вив'язатися?

У багатьох випадках батько майже не має вільного часу для себе. Тобто на належний відпочинок. Він мусить удержувати хату у найкращому порядку — відновляти її, малювати, переробляти. У його особі повинні сполучуватися і вмілості автомеханіка, і електромонтера. Кімнатного маляра і теслі. Він повинен вміти направити водопроводи, і помалювати хату ззовні. Він повинен бути тим, якого американці зовуть „handy man".

Не диво, що він передчасно старіється. На праці примхи шефа, чи „формана" у фабриці. Вдома праця, якій ніколи не видно кінця. Коли приходить пізній вечір, він ще пробує „розважитися", читаючи газету, чи дивлячися на якусь телевізійну програму. Дуже часто на втомлені очі лягає дрімота, — сидячи, він засинає...

Чи працю понад силу, надмірне зусилля завжди оцінюють? Я хотіла б сьогодні написати похвалу добрим батькам, сірим героям буднів, відзначити їхній батьківський труд, стиснути спрацьовані руки. Я хотіла б написати ясну, погідну розповідь, пронизану золотою ниткою вдячности. Я хотіла б... та немов на біду перед моїми очима появляються...краватки! Ті, що їх щорічно купують як дарунок в День Батька. Чому саме краватки? Бо це найлегше, найвигідніше. А в батьковій шафі висить їх уже кілька десятків. Бо і на Різдво, і на ім'янини теж дарують краватку. Мовляв — пригодиться. Тільке дехто знає, що навіть найменш вибагливий чоловік, воліє сам вибрати собі краватку.

Та батько „робить добру міну", дякує. Не хоче бо зробити прикрости жертводавцеві. Дармащо краватка аж ніяк не вигідна. Якщо це фабричний чи інший фізичний працівник, він зав'язує її, тільки „про свято". Якщо працює в бюрі, чекає нетерпеливо, коли вийде шеф, а тоді швиденько розтягає вузол, щоб так не давив шиї. Масовим покупцям краваток у дарунку батькові хочеться про це сказати, та продавчині не вільно казати такої „єресі".

У День Батька поклонюся тіням усіх батьків, які весь труд свого життя жертвували дітям. Які виховали дітей на чесних українських громадян. Похилю голову перед світлою тінню мого батька, який був дороговказом у мандрівку життя. Він навчив шанувати працю, і ніколи не залишатися нічиїм боржником. Гуманности вчив не фразами, але ділами: зняв з плечей шкіряну куртку, щоб злидар-листоноша, воєнний інвалід, не промокав до нитки.

У День Батька складаю пошану всім українським батькам, життьові завдання й обов'язки яких тепер більші, як колись були. Хай справжня вдячність, пошана й сердечна любов дітей й всієї української спільноти, виявляються не тільки раз в рік, але кожного дня!

Оксана Бризгун-Соколик

СІМ ХИЖИХ КУЛЬ...

(3)

Після виїзду Винниченка за кордон Петлюра став головою Директорії. В цім часі написав свій знаменитий лист до Української Соціял-Демократичної Революційної Партії, членом якої він був вже довгі роки: „....Виходячи з того, що сучасна ситуація для України надзвичайно складна і тяжка, я вважаю, що в даний момент всі сили творчі нашого краю повинні взяти участь у державній праці. Не вважаю для себе можливим ухилитись од виконання своїх обов'язків, яко сина свого народу, перед Батьківщиною і буду доки це можливо, стояти і працювати при державній праці. З огляду на це я тимчасово вихожу зі складу вленів Укр. СДпартії".

І тут маємо кредо Петлюри: Держава понад усе!

Мрійник, візіонер, з невичерпною моральною енергією та інтуіцією йшов вперед. Мав відвагу бачити правду, і не раз мусів робити непопулярні рішення в переконанні, що в данім моменті та ситуації — це був найліпший вихід. Одним із таких контроверсійних рішень був союз з Варшавою, який, мабуть, наслідком переходу частин Української Галицької Армії до Денікіна. Об'єктивні історики, історична аналіза на майбутність скажуть своє рішальне в тій справі слово.

А Україна того часу складала вже фолкльор, вірші та приказки і пісні, прославляючи його як визволителя з чужої недолі. Наприклад: в селі Костишинград співали: „У Полтаві дощ іде, у Конградї слизько, // утікайте комуністи, бо Петлюра близько..."

Симон Петлюра і сучасність

Любов чи пошана до чогось чи когось зроджується та плекається у ранньому дитинстві. Ми до певної міри, є такі, якими виховали нас наші батьки. Ми виростали в добі, коли одні шанували та поважали Симона Петлюру, інші не шанували його, як пристало культурній нації шанувати свого Президента, а навпаки, поборювали його. В таких обставинах, на таких прикладах, яке відношення нашої молоді до Симона Петлюри? Який він вплив має на нашу молодь, що рідної землі не бачила? Молодь, що виростає в чужім морю, яке фактично є для неї рідною країною?

Ця тема складна і актуальна, та вимагає, на мою думку, наукових дослідів. Бо її позитивна розв'язка матиме далекосяглі наслідки на нашу еміґрацію, на проблему задержання нашої ідентичности:

Бо світлі приклади історії та динамічні і хрустальні її провідники мали і мають завжди в історії вплив на молоде покоління. Якщо ми сьогодні вмітимемо передати нашим дітям, так як нам наші батьки, учасники того часу вміли передати і емоційно велич нашої незалежної, соборної, модерної держави, і реальні докази цього факту як марки, пашпорти то що... І якщо ми вмітимемо забути дрібні людські хиби провідника тої держави а' поцікавимося трохи його позитивами, конкретною працею, осягами... Я вірю, що виховаємо покоління, яке не схоче починати все від себе, а в минулому знайде початок прийдешнього.

Усвідомивши собі, що ми мали державу, яку визнали Німеччина, Туреччина і багато інших держав. Ми мали амбасади-представництва в чужих державах і представництва інших держав були у нас. Це ж є факт, свідомість якого дає національну гордість!

Симон Петлюра має для кожного з нас інше значення. Для мого батька — вояка, армії УНР Симон Петлюра був також вояк, у звичайній шинелі, та незвичайний духом. Він їхній улюблений Отаман, який притягнув до себе щирість, скромністю, довір'ям та характерністю. Багато вояків та старшин з того часу продовжували боротьбу за Україну в рядах Карпатських Січовиків, дивізійників та УПА.

Для мене — він Головою Держави України, яку, хоч я й ніколи не бачила, якої доля скінчилася трагічно, але ми знаємо, що мрія стала дійсністю колись, і стане знову. Поляки мали свого Пілсудського, в державі де я жила, обожали всі Масарика. А для мене особисто таким був Петлюра. Для мене він був символом чогось великого, що дає почуття повновартости та гідности.

Чим є Петлюра для наших дітей? Наші малі сини вперше довше зустрілися з Петлюрою, як ми пішли в Парижі на цвинтар Монпарнас покласти квіти на могилу Петлюри. Запитавши сторожа, де гріб пана Петлюри, він мене пронизливо зміряв очима і сказав „женерал" Петлюра.. Для наших синів і їхніх ровесників він є історичною постаттю, для якої варта, в їхніх очах, просиджувати в бібліотеках, та шукати в мікрофільмах правду про події його днів. І в їхніх очах і очах їхніх друзів варта в пам'ять Симона Петлюри пожертвувати свою кров в Червоному Хресті для рятунку потребуючих, як це робили в 1976 році пластуни-юнаки члени 3-го куреня ім. Симона Петлюри в Торонто в 50-ту річницю смерти їхнього патрона. Ці молоді хлопціпластуни в своєму курінному гимні співають „...ми нащадки Петлюри"...

А чим Петлюра для молоді уярмленої України? Наведу тут факт, який стався десь 1942-1943-му році. Через Братиславу, в якій я в той час жила, переїздили транспорти молоді, яку німці вивозили до себе на працю. Їх називали „остами". Ми їх зустрічали на залізничному двірці, одягали, годували... Молодий хлопець, десь літ 18, запитався тоді мою маму, чи це правда, що Симона Петлюру вбили, бо вони думають і вірять, що їх большевили дурять, і що Петлюра повернеться в Україну!..

Думки Симона Петлюри є глибокі і актуальні і сьогодні: в паризькій газеті „Тризуб" ч. 1 він писав: „На українській еміґрації лежить велика національна місія. Закон розподілу національних сил поклав на нас — тих, що живуть тепер на чужині, певну пайку праці, яку тільки ми, більше ніхто, й можемо виконати. Вона полягає в дбайливому плеканні державних традицій, здобутих під час кривавої боротьби, в утворенні та розвитку культурних цінностей, потрібних нашого всебічного звільнення, і в широко закроєній програмово-інформаційній роботі, тісно пов'язаній як зі справою нашої визвольної боротьби взагалі, так і з поодинокими її потребами зокрема. Кожне з тих завдань в міру того, як ми його реалізуємо в тій чи іншій частині, зміцнює нас самих, а одночасно піднімає наші шанси назовні, в опінії зовнішніх політичних і громадських сил".

(Закінгення на стор. 3)

Сім хижих куль...

(Закінчення зі стор. 2)

Відсвяткувавши минулого року століття з дня народження Симона Петлюри не кладім книгу про нього в запорошений куток підвалу...

Зобов'яжім себе сьогодні, поглибити своє знання нашого славного минулого та вміти його передати в любові і пошані тим, які прийдуть по нас. Бо „осягнення завтрішнього дня цілковито залежить від зусиль сьогоднішнього" сказав Симон Петлюра.

(Кінець)

Відвідини в редакції

Наталія і д-р Василь Іваницькі

Джерзі Сити, Н. Дж. — Наталія Бундза-Іваницька і д-р Василь Іваницький з Буенос Айресу відвідали редакцію „Свободи" в дорозі з Японії і Тайвану до Арґентини.

Д-р В. Іваницький, власник імпортово-експортової фірми в Буенос Айресі, розбудовує торгівлю електронікою, а головно телевізійними апаратами, та приготовляє побудову власної фабрики тих виробів в Арґентині.

В суспільно-громадському житті він належить до найпередовіших українських громадян в Арґентині. Понад 15 років був він головою Української Центральної Репрезентації в Арґентині і за його головства та великою мірою з його ініціятиви побудовано там пам'ятник Т. Г. Шевченка роботи скульптора Л. Молодожанина-Мола.

Н. Бундза-Іваницька — відома українська діячка з Торонто, член українських хорів і танцювальних ансамблів, колишня голова Головної Управи МУНО в Канаді.

Н. і В. Іваницькі повертаються тепер до Арґентини, де їх чекає чимало праці: д-ра В. Іваницького — широко розплянована праця на пості голови Фундації ім. Т. Шевченка, яка саме тепер приготовляє придбання бурси-гуртожитка для українських учнів і студентів у Буенос Айресі; Фундація веде інформаційну працю серед не-українців, дбає про матеріяльну допомогу студентам, а для старших громадян плянує побудувати дім.

Стратегічне пересунення

(Закінчення зі стор. 2)

риканської „захисної парасолі" далеко на схід і постання на її місце нової західньоевропейської. Впрочім інакше й не могло бути. Тридцять п'ять років після Другої світової війни доволі часу, щоб перестати оглядатися на чужу охорону. Тим більше, що европейські ресурси повністю вистачають для цього: число населення, індустріяльний потенціял, технічно-оборонна експертиза, а найважливіше висока культура, неоцінені тисячорічні здобутки европейських народів, їхня національна свідомість, найвище почуття людської й національної гідности одиниці.

Американський збройний комплекс у тій новій стратегічної ситуації не абиякий: Сьома фльота на Пацифіку, складається із 25-ох різної величини кораблів, 39,000 — армії в Південній Кореї з усім наймодернішим устаткуванням, а дивізії Морської піхоти на Окінаві з численними допоміжними силами є запліччям для формування нової сили в районі Індійського океану. На фундаменті знову ж єгипетської, ізраїльської і союзницьких сил деяких арабських країн постає ланка, що лучитиме Шосту, Середньоморську фльоту з тим новим східнім комплексом.

Москва, яка в оперті на свої переважаючі дотепер сили, пішла на авантюри, мусітиме двічі застановитися, заки рішиться на дальші.

Проф. Я. Рудницький запрошений на дорадника бібліотеки

Монтреаль. Кве. — Після закінчення праці в Конґресовій Бібліотеці у Вашінґтоні в роках 1977-1979 проф. Ярослава Рудницького запрошено за дорадника Національної Бібліотеки в Оттаві на роки 1980-1981.

Головним завданням проф. Рудницького буде зорганізувати й доповнити канадську україніку з-перед 1950 року, тобто від часу оснування цієї бібліотеки. Про свої пляни він доповідав у понеділок, 2-го червня, на зібранні бібліотекарів-славістів у Квебекському університеті в Монтреалі під керуванням д-ра Дж. Мекінтоша з Британської Колюмбії.

Тому що Конґресова Бібліотека була основана 150 років раніше як канадська Національна, багато українсько-канадських видань з-перед 1950 року є в її книгосховищах. Проф. Рудницький має подавати рекомендації для мікрофільмування чи іншої репродукції україніки-канадіяни в Конґресовій Бібліотеці, щоб таким чином доповнити лякуни в Оттаві. Крім цього він має допомагати набувати ориґінальні канадські видання книжок, книжечок і брошур, що є в приватних збірках канадських книголюбів, і пропонувати Національній Бібліотеці їх купити чи обміняти.

Члени Шкільної Ради...

(Закінчення зі стор. 1)

те, що Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу призначує грошові нагороди найкращим абсольвентам шкіл українознавства, що дає їм поштовх до ще пильнішого і кращого навчання.

Д-р Л. Ткач опісля згадала про свою працю над усучасненням програми українознавчих шкіл, що її вона підготовила, студіюючи програми американських шкіл. Згадавши про видання дитячого журналу „Веселка", Л. Ткач піддала думку, щоб цей журнал спопуляризувати як обов'язкову лектуру у всіх школах українознавства, спонукуючи батьків його передплачувати. Над цим питанням застановлялися й інші члени Шкільної Ради — Стефанія Квасовська, П. Данчук-Андрієнко. Вкінці вирішено, що це було б добре внести на форум недалеких Загальних Зборів у Клівленді, звертаючись до учителів, щоб вони зайнялися цією справою.

А. Кобрин згадав, що він працює над історією із найбільш сучасних часів та що, на його думку, це сьогодні на потребу, щоб учні були поінформовані про сучасне життя української спільноти на поселеннях, про її установи, товариства, організації та розвиток її культури. Опісля розвинулась дискусія над тим, що існує конечна потреба, щоб знайшлася людина, яка і працює в школі українознавства і американській школі, цим шляхом краще було б узгіднювати справи шкільництва. Було порушено також справу федеральної і стейтової дотації школам українознавства, яка, на жаль, як це сказали члени Шкільної Ради не існує.

Д-р І. Флис, подякувавши членам Шкільної Ради, що загостили до Головної канцелярії УНСоюзу та в-ва „Свободи", сказав, що проблеми українського шкільництва рівночасно є справами УНСоюзу і так, як напевно уся українська спільнота, так і УНСоюз оцінює працю Шкільної Ради і надальше буде з нею співпрацювати. Можливо внезабарі Шкільна Рада зможе друкувати свої видання у друкарні „Свободи". І як зайде потреба допомоги, вона напевно прийде від УНСоюзу, а „Свобода" служитиме своїми сторінками для друкування матеріялів із рідношкільного життя.

Встановлено дати тенісових турнірів на Союзівці

Члени тенісової ланки УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., після узгіднення з управителем Союзівки, встановили дати турнірів, які відбудуться у біжучому році на цій оселі УНСоюзу: 4-6-го липня — УСЦАК-Схід; 2-3-го серпня — подвійна гра; 29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати; 13-14-го вересня — Запрошеневий турнір УНС; 1-12-го жовтня — Турнір КЛК.

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ НА СОЮЗІВЦІ

Кергонксон/Союзівка. — Карпатський Лещетарський Клюб в Ню Йорку організує в днях 4, 5 і 6-го липня ц. р. на кортах Союзівки тенісові змагання за першість УСЦАК-Схід 1980 в групі чоловіків, сеньйорів, жінок, юнаків і юначок за перехідну чашу (сеньйорів) в пам'ять д-ра Володимира Ленця та за нагороди КЛК. Провід змагань спочиватиме в руках Романа Ракочого, Ярослава Рубля, Юрія Савчака і Зенона Снилика. Реєстрація в п'ятницю 4-го липня від год. 9-ої рано; початок змагань цього ж дня о год. 10 рано; вписове 7.00 долярів від особи.

206 Відділ УНС „Запорожська Січ" у Вунсакет відзначив 70-річчя

Понад 200 членів, приятелів і прихильників Українського Народного Союзу взяли участь у ювілейному святкуванні 70-річчя існування 206-го Відділу УНС „Запорожська Січ", яке відбулося тут в неділю, 18-го травня ц. р. у парафіяльній залі православної церкви св. Михаїла, у якій перед бенкетом був відправлений Торжественний Молебень за здоров'я членів Відділу. Під час бенкету вступну молитву прочитав о. Мирон Орегон, а присутні вшанували померших членів вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою.

Атракцією бенкету був виступ губернатора стейту Ровд Айленд Джозефа Ґаррагі, який не тільки передав щирі привітання зібраним, але також склав ґратуляції урядовцям Б-ва і Відділу за їхню корисну працю в користь свого членства і громади на протязі 70 років. Українська громада тепло вітала губернатора Ґеррагі, а керівник бенкету Олександер Кокольський висловив вдячність губернаторові за його присутність. В імені посадника Джералда Дж. Булія говорив на бенкеті стейтовий конґресмен Ричард П. Кернс.

Успішність цього святкування треба завдячувати праці ювілейного комітету під головуванням Леона Гардінка, секретаря, і Володимира Кіндефорського, голови 206-го Відділу УНС. На бенкеті вшановано також ті особи, які є членами УНС 50 років і більше. Між ними: Михайла Кузева, Василя Кучерявку, М. Леленського, Д. Лукенюка, Михайла Заплітнього, Михайла Яцишина.

Коротку історію Відділу прочитав В. Кіндефорський, порушивши у доповіді справи опіки управи Відділу над своїм членством, допомоги церковним, і громадським організаціям, вдержування бібліотеки для членства і громадянства, спонсорування мистецьких одиниць, уділення стипендій для молоді на курсах українознавства на Союзівці і на уніврситетських студіях, допомоги Українському Конгресовому Комітетові Америки та інші важливіші акції. Доповідач у заключені заявив, що управа Відділу виконала своє завдання добре. Він закликав учасників продовжувати це корисне діло в дусі братства, любови і пошануванні свого членства.

О. Кокольський прочитав з черги привітання від сенатора Клейборна Пелла, конгресмена Фернанда Джермейна, судді Оріста Д. Чагарина й інших видатних американських політичних діячів і речників місцевих організацій.

Л. Гардінк говорив про інші аспекти діяльности Відділу і Братства, а саме соціяльно-допомогові. Він нагадав присутнім, що власне з допомоговою ціллю творились Братства, а їхньою метою було також зберігання українських традицій, щоб їх опісля передати молодшим поколінням. Доповідач підкреслив, що Відділ УНС додержувався повністтю демократичних принципів, головно коли йшлося про пошанування опінії і голосу свого членства. „Ми значно спричинились до росту і розвитку української спільноти, а тим самим до зміцнення нашої нації", — заявив у висновках Л. Гардінк.

Головним промовцем на цьому святкуванні був головний предсідник УНС д-р Іван О. Флис. Він промовляв українською і англійською мовами. Переповівши коротко історію Українського Народного Союзу, яка має свої початки у вугільному басейні в Пенсильванії, І. Флис докладно розказав про досягнення цієї всеукраїнської установи на протязі її 86-літньої діяльности з підкресленням братської діяльности Братств і Відділів в тому числі 206-го Відділу у Вунсакет.

Багато Відділів прислали своїх репрезентантів на ювілейні святкування. Усім подякували організатори свята.

У мистецькій частині вечора виступив і підніс братський настрій відомий акордеоніст Алек Худолій.

Окрема подяка за успішне влаштування цього ювілею належиться комітетові до якого входили: Петро Кіндефорський, Михайло Міхуляк, Франко Камфоник, Михайло Стенлі, Карло Кучірявка, В. Кіндефорський, Л. Гардінк і О. Кокольський.

Вшанування героїв українських визвольних змагань в Атланті

Управа Асоціяції Українців Джорджії з контрольною комісією і кількома членами Асоціяції. Четверта зліва в першому ряді — президентка Алла Марченко.

Українська громада в стейті Джорджія систематично провадить свою працю для добра українського народу та Америки. В останньому діловому році відбулися такі імпрези:

30-го вересня 1979 року відбувся осінній пікнік Асоціяції Українців Джорджії в парку „Стон Мавнтен".

Дитячий хор української школи при Асоціяції виступив 21-го грудня м. р. зі співом колядок на інтернаціональному різдвяному концерті в найбільшому культурно-розваговому і спортовому центрі „Омні".

6-го січня ц. р. відбулася успішна спільна Свят-Вечеря, на якій виступав хор дорослих і хор дітей з колядами, а св. Миколай обділив дітвору дарунками.

8-го березня українці взяли участь в Інтернаціональному спадщинному фестивалі в Періметер Мол, під час якого демонструвалося писання українських писанок, відбувся показ українського мистецтва, продавалося українські страви, а діти відспівали українські пісні.

Від 31-го березня до 11-го квітня в Ловет школі в Букгед демонструвалося приватну колекцію українського мистецтва панства Віліяма і Лариси /з дому Барабаш/ Темпел, де можна було також набувати українські писанки.

12-го квітня відбувся в Декальб коледжі Інтернаціональний фестиваль, де також було влаштовано показ українського мистецтва, продаж української їжі /вареників, голубців, тортів/ і виступ українського шкільного хору.

Останньою імпрезою, яку тут слід згадати, було Свято пошанування героїв українських визвольних змагань, які жертвенно боролися за волю свого народу, починаючи від 1918-го року до наших днів. Ця імпреза відбулася в Антланті 27-го квітня 1980 року.

На програму цього Свята склалися такі виступи: пісню-молитву „О, Боже неба і землі" виконали Марія Міллер-Свінсіська і Дмитро Лозинський; доповідь, опрацьовану д-ром М. Кучмаком, виголосив Микола Марченко; шкільні діти відспівали п'ять пісень, Д. Лозинський прочитав оповідання Стефаника „Сини", а хор дорослих проспівав три пісні, а між ними — „Коли ви вмирали..."

Закінчено Свято деклямацією Діна Темпела українською мовою п. з. „Молитва молодого націоналіста", і спільним співом всіма присутніми „Ще не вмерла Україна"

У доповіді на цьому Святі наголошувалося, що мимо тяжких життєвих випробувань в українському народі ніколи не бракувло і не бракує тих, в яких горить непереможний дух, той самий, що через трагічні моменти української історії, коли здавалося, що існування нашого народу було безвихідне, допомагав українцям триматися своєї ідентичности.

Цей дух побуджував українців навіть зі зброєю в руках боронити своїх прав і свободу.

Головний тягар і відповідальність при влаштуванні цих імпрез несли: президентка АУД Алла Марченко, Лариса Темпел, Яруся Гайдук, Надія Дзіковська, Ольга Цегельська-Андервуд, які дбали про вишкіл хорів або підготовлення програм. Також треба згадати співаків, дітей і дорослих, що тратили місяці на підготовлення пісень, а також і інших наших відданих народній справі жінок і чоловіків, які вкладали і вкладають багато муравлиної праці, щоб ці імпрези були успішні і допомагали ширити добру славу про наш нарід у вільному світі.

На початку цього року АУД вступила в члени УККА.

18-го травня ц. р. відбулися річні загальні збори Асоціяції, на яких перевибрано дотеперішню управу. Головою далі лишилася Алла Марченко. Бажаючих увійти в контакт з нашою організацією просимо писати на адресу: Ukrainian Association of Georgia, 810 Old Campus, Atlanta, Ga. 30328.

В. Боровський

Напередодні з'їзду...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Вісімнадцять років тому...

Вісімнадцять років тому, в 1962 році, авторові цих рядків, тодішньому голові Головної Управи УЛТПА, припав обов'язок і честь разом з Управою Мічіґенського Відділу, який очолював д-р Павло Джуль при співпраці д-рів: Івана Дутка, Володимира Проковича й Володимира Мигаля, організувати й переводити тодішній 4-ий з черги Науковий З'їзд Українських Лікарів Америки й Канади, який був одним з найбільш успішних в історії УЛТПА.

У З'їзді взяло участь 208 лікарів і 14 студентів медицини, більше, чим третина тодішнього членства УЛТПА (число небувале в історії ані однієї американської, чи канадської медичної організації), демонструючи льояльність і відданість нашій лікарській громаді, виявляючи турботу справами й долею нашого товариства та солідарність у відношенні до спільних усім нам ідей. В громадських і розвагових частинах З'їзду уділялось понад 600 громадян. Особисто й писемно вітало З'їзд 62 місцеві й центральні організації та установи з особистою участю президента Американської Медичної Асоціяції д-ра Ральфа Купера.

Прочитано 15 наукових доповідей (усі з них були поміщені в „Лікарськім Віснику") й чотири реферати на популярно здоровні й суспільні теми в окремій сесії для громадянства.

З нагоди З'їзду видано 48-ми сторінкову ілюстровану однодніівку із статтями 10-ти авторів.

Напередодні З'їзду відбулась пресова конференція голови УЛТПА й Управи Мічіґенського Відділу з кореспондентами детройських щоденників. У її висліді поміщено в місцевій американській пресі теплі дописи про З'їзд та українську справу. Після З'їзду появилися прихильні статті майже в кожному українському часописі в Америці й Канаді.

Пишемо про цей український Лікарський Науковий З'їзд з-перед 18-ти років з надією, що цьогорічна конвенція і святкування 30-ліття існування Українського Лікарського Товариства Північної Америки відбудеться ще більш величаво й з ще більше численною участю членів товариства і громадянства.

Західні лідери продовжують...

(Закінчення зі стор. 1)

тим, до якої міри і як північні промислові країни можуть у тому допомогти. Цього тижня кінчиться реченець урядування Роя Дженкінса, голови Европейської Комісії, найвищого керівного тіла Европейської Господарської Спільноти, а з цим насувається потреба обрати нового.

Багато складнішими є питання політичного характеру. Так звана мирова офензива Москви фактично зразу стала шантажем при допомозі мілітарної сили, яка по совєтському боці є тепер в стані високої мобілізаційної готовости. А тому, що існує зовсім інша ситуація по боці европейських держав і ЗСА, то тим важче є знайти відповідні протизаходи. Американські вибори, які відбудуться восени цього року і смерть японського прем'єра Масайоші Огіри послабили активність на світовому відтинку тих обидвох велетнів.

Як звичайно у такій ситуації домінує тенденція шукати „винного" в ЗСА. Не лише европейська преса, але й державні діячі публічно обговорюють питання американського керівництва, а зокрема здібности президента Картера кермувати світовою політикою західнього бльоку. Викликало це такі ініціятиви з боку деяких західних держав, як зустріч президента Франції Жіскара д'Естена з генсеком Леонідом Брежнєвим у Варшаві та намічена поїздка західньонімецького канцлера Шмідта до Москви під кінець цього місяця. Є ще інші ініціятиви. Англійська й французька сторона, занепокоєні вислідом розмов між Єгиптом і Ізраїлем, вирішили, зовсім незалежно від стану тих розмов, висунути зі свого боку далекойдучі пропозиції.

Усе це мають вирішити розмови в Венеції, які закінчаться 22-23 червня, коли прибудуть там керівники ЗСА, Канади, Англії, Франції, Італії і Західньої Німеччини.

ЗА ОСЯГИ В МАЛЯРСТВІ ВІДЗНАЧЕНО Т. ШУМИЛОВИЧА

Ню Йорк. — У днях від 12-го до 3-го липня ц. р., тут у Ю. С. Кастом Гауз, Мюзеум Ареа, у Ворлд Трейд Сентер, братиме участь у 52-ій виставці малярства і різьби мистець Тарас Шумилович, член Американської Артистично-Професійної Ліґи. Виставка відкрита кожного дня, включно з неділею, в годинах: 8:30 ранку до 4-ої год. по полудні.

Т. Шумилович за його видатне досягнення у мистецькому світі поміщено на сторінках 7-го видання біографічної публікації — „Люди осягів 1980" — в Кембрідж, Велика Британія.

У ЛМКЛЮБІ ВІДБУДЕТЬСЯ ІМПРЕЗА СЕЗОНУ

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно -Мистецькому Клюбу повідомляють, що в п'ятницю 13-го червня ц. р. в год. 7:30 вечора, тут у приміщенні цього Клюбу при 136 Друга Авеню, відбудеться остання імпреза сезону 1979/1980 року п. з. „Ідемо на вакації".

На цій імпрезі буде влаштована товариська зустріч за перекускою, з розваговою програмою, в якій читатимуть свої оповідання: Ольга Соневицька, Володимир Барагура і Тарас Грицай. У музичній частині вечора виконуватимуть пісні Валентина і Катруся Наливайко при фортепіяновому супроводі Соні Шереґ.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ФЕЧУШАК ПОСТИЧ, членка УНС Відд 120 в Аліквіппа, Па., померла 8 травня 1980 р. на 59-му р. життя. Нар. 1921 р. в Аліквіппа, Па.; членкою УНС стала у 1939 р. Залишила у смутку чоловіка Леона, сина Йосифа, брата і три сестри. Похорон відбувся 12 травня 1980 р. на цвинтарі Вудлови в Аліквіппа, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Андрій Джула, секр.

РОМАН ДОБРОДІЙ, член УНС Відд. 55 св. арх. Михаїла в Балтимор Куртіс Бей, Мериленд, помер 8 травня 1980 р. на 78-му р. життя. Нар. 1902 р. в селі Березляни, пов. Янів; членом УНС став у 1948 р. Залишив у смутку дружину Євфемію, двох синів і 4 внуків в Америці; дві дочки і 7 внуків в Україні. Похорон відбувся 10 травня 1980 р. на цвинтарі св. Андрея в Балтимор, Мериленд.

Вічна Йому Пам'ять!
А. Ціздин, секр.

КИРИЛО СИКИЛИНДА, член УНС Відд. 240 ім. Е. Коновальця в Клівленді, помер 8 травня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1896 р. в Рогалик, Запоріжжя; членом УНС став у 1951 р. Залишив у смутку дружину Феодосію, дочку Фросю, 2 внуків і 2 правнуків і ближчу та дальшу родину в Америці й в Україні. Похорон відбувся 12 травня 1980 р. на цвинтарі Савтсайд, Н-Алмстед.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Кігічак, секр.

ІВАН КОВАЛИШИН, член УНС Відд. 130 св. Володимира в Ню Йорку, помер 9 травня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в Україні; членом УНС став у 1943 р. Залишив у смутку дружину Нелю, дочку, 2 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 12 травня 1980 р. на цвинтарі св. Марії в Лейквуд, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юрій Юрків, секр.

КАТЕРИНА БАДЯК, членка УНС Відд. 155 в Перт Амбой, Н. Дж., померла 22 квітня 1980 р. на 70-му р. життя. Нар. 1909 р. в Україні; членкою УНС стала у 1949 р. Залишила у смутку чоловіка Михайла. Похорон відбувся 25 квітня 1980 р. на українському католицькому цвинтарі в Перт Амбой.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ МАЛИК, членка УНС Відд. 126 св. Івана Хрестителя в Сліквілл, Па., померла 20 квітня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. 1893 р. в Україні; членкою УНС стала у 1929 р. Залишила у смутку 10 нащадків з родинами. Похорон відбувся 23 квітня 1980 р. на цвинтарі Юніон у Айселін.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Т. Шеліґа, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 15-го ЧЕРВНЯ 1980 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в українській католицькій школі при Сенфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Юлія Демчук, фін. секр.